

На основу члана 4.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) и чл. 28., 28а., 28б. и 33. Методологије за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге – Пречишћени текст (“Службени гласник БиХ”, бр. 93/11 и 61/14), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 7. маја 2015. године, донијета је

ОДЛУКА

О ОДРЕЂИВАЊУ КОЕФИЦИЈЕНАТА И ГРАНИЧНИХ ЦИЈЕНА ЗА ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ

Члан 1. (Предмет)

Овом одлуком се одређују коефицијенти за израчуна величина у систему помоћних услуга и граничне цијене потребне за покретање поступка набавке помоћних услуга које спроводи Независни оператор система у Босни и Херцеговини (НОС БиХ).

Члан 2. (Секундарна регулација)

Коефицијенти и граничне цијене за капацитет и енергију секундарне регулације се одређују у сљедећим износима:

- цјеновни коефицијент капацитета секундарне регулације износи 1,2
($k_{SecCap} = 1,2$),
- основна (базна) цијена капацитета секундарне регулације износи 19,56 КМ/кВ/мјесец
($p_{BaseSecCap} = 19,56$ КМ/кВ/мјесец), тако да
- гранична цијена капацитета секундарне регулације за сваки мјесец износи 23,47 КМ/кВ/мјесец
($p_{MaxSecCap} = 23,47$ КМ/кВ/мјесец),
- коефицијент накнаде за необезбијеђени капацитет секундарне регулације износи 1,1
($k_{PenSecCap} = 1,1$),
- разлика цијена енергије секундарне регулације нагоре и надоле износи 19,56 КМ/МВх
($S = 19,56$ КМ/МВх).

Члан 3. (Терцијарна регулација)

Коефицијенти и граничне цијене за капацитет и енергију терцијарне регулације се одређују у сљедећим износима:

- цјеновни коефицијент капацитета терцијарне резерве износи 1,1
($k_{TerCap} = 1,1$),
- цијена капацитета терцијарне регулације износи 5,87 КМ/кВ/мјесец
($p_{TerCap} = 5,87$ КМ/кВ/мјесец), тако да
- гранична цијена капацитета терцијарне регулације нагоре износи 6,46 КМ/кВ/мјесец

- ($p_{MaxTerCap} = 6,46$ КМ/кW/мјесец),
- гранична цијена енергије терцијарне регулације нагоре износи 391,17 КМ/MWh ($p_{MaxTerEnUp} = 391,17$ КМ/MWh).

Члан 4.
(Дебаланси)

Коефицијенти за обрачун дебаланса се одређују у сљедећим износима:

- коефицијенат уз цијену позитивног дебаланса износи 1 ($k_+ = 1$),
- коефицијенат уз цијену негативног дебаланса износи 1 ($k_- = 1$).

Члан 5.
(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у “Службеном гласнику БиХ”.

Број 04-28-7-167-1/15
7. маја 2015. године
Тузла

Предсједавајући Комисије
Никола Пејић

Образложење

Граничне цијене помоћних услуга се одређују у складу са Методологијом за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, рад независног оператора система и помоћне услуге (у даљем тексту: Тарифна методологија) која је усклађена са Концептом помоћних услуга за балансирање електроенергетског система Босне и Херцеговине.

Концепт помоћних услуга представља подлогу за креирање и доношење спроведбених правила, прописа и одлука надлежних тијела у електроенергетском сектору, свако у оквирима своје надлежности, а који треба да обезбиједи ефективно функционисање тржишта баланских услуга у електроенергетском систему БиХ.

Према термин плану активности сачињеном у циљу примјене рјешења из Концепта помоћних услуга за балансирање електроенергетског система БиХ предвиђено је одвијање шестомјесечног тзв. тестног периода (*dry run*) у коме би било потребно на практичан начин провјерити процедуре, величине, мјерења и читања, начин размјене података, подешавање софтвера и хардвера за подршку итд. Како је одвијање тестног периода на истеку, потребно је донијети граничне цијене помоћних услуга које у почетном периоду примјене Концепта имају одређени значај у циљу заштите учесника на тржишту, првенствено купаца у условима недовољно развијене конкуренције на тржишту.

Гранична цијена за капацитет секундарне регулације се дефинише као производ базне цијене капацитета и коефицијента капацитета. Базна цијена је одређена у висини $p_{BaseSecCap} = 19,56 \text{ KM/kW/мјесец}$ (10 €/kW/мјесец). Коефицијент капацитета секундарне регулације је постављен на вриједност 1,2 у циљу давања подстицаја пружаоцима ове услуге. У коначном цијена капацитета секундарне регулације за сваки мјесец износи $p_{MaxSecCap} = 23,47 \text{ KM/kW/мјесец}$ (12 €/kW/мјесец).

Уз то се дефинише и коефицијент накнаде за необезбијеђени капацитет који служи за одређивање финансијске накнаде за необезбијеђену резерву и он има вриједност $K_{PenSecCap} = 1,1$.

Такође се дефинише величина S као разлика цијене енергије секундарне регулације на горе и цијене енергије секундарне регулације надоле. Према искуствима која постоје на баланским тржиштима у окружењу, ова величина је одређена у износу од 19,56 KM/MWh (10 €/MWh).

Гранична цијена за терцијарну регулацију се дефинише као производ коефицијента капацитета терцијарне регулације и цијене резерве капацитета терцијарне регулације која је једнака понуђеној цијени капацитета терцијарне регулације изабраног у процесу набавке резерви капацитета терцијарне регулације. Како до сада у пракси није било тржишне набавке капацитета, за потребе иницијације цјелокупног процеса одређује се цијена у висини $p_{TerCap} = 5,87 \text{ KM/kW/мјесец}$ (3 €/kW/мјесец).

Такође је одређена и гранична цијена енергије терцијарне регулације нагоре у износу 391,17 KM/MWh (200 €/MWh) као петерострука вриједност референтне цијене електричне енергије на тржишту. Као и код терцијарне резерве и овдје постоји проблем одређивања референтне цијене енергије на тржишту (p_{MR}) у почетном периоду, узимајући у обзир да је Тарифном методологијом предвиђено да се ова цијена добије на тржишни начин као резултат набавке енергије за покривање губитака у преносном систему. Имајући у виду ове околности поставља се иницијална цијена за p_{MR} од 78,23

КМ/МWh (40 €МWh), као нешто већа цијена од актуелне берзанске (ХУРХ) која се последња два мјесеца налази у обиму од 30-35 €МWh.

Такође су одређени коефицијенти који се примјењују за обрачун дебаланса k_+ и k_- . Ови коефицијенти су за почетни период постављени на вриједност 1.

Зависно од развоја који услиједи након почетка примјене цјелокупног процеса, дозвољена је могућност измјене граничних цијена.